

(e/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

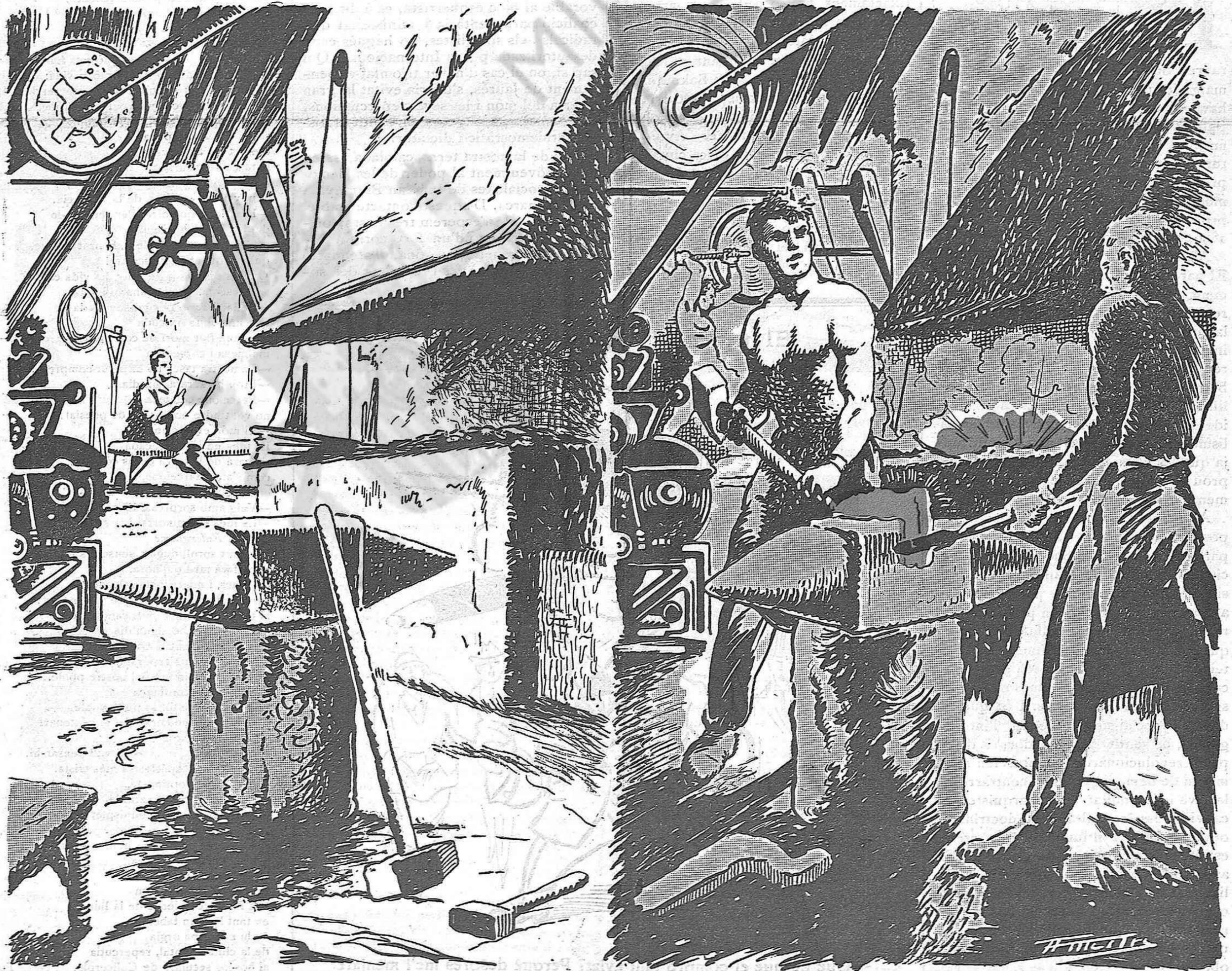
ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

LA FESTA DEL TREBALL

El primer de maig, descansant de les fadigues de cada dia. I l'endemà, tornant, sense cap incident, a la feina ennoblidora.

Intermedi

Ho ha dit el general Primo de Rivera: «Ara els diaris necessiten tot l'espai per al crim de l'express d'Andalusia.» Els relats, detalls, fotografies i biografies del famós crim espanyol omplen la premsa, les oficines, els despatxos, les cases de dispenza, les cases particulars, les escaletes i la via pública. És un intermedi de sang i fetge, un capítol de fulletó al natural i amb gent de carn i ossos.

Mentre duri l'intermedi, desapareixen del camp de les ocupacions i preocupacions públiques, . . . la nova llei municipal i el nou partit de l'Unió patriòtica. Ara només hi ha, sobre la taula de l'actualitat, que és una taula molt ample i molt llarga, el cotxe-ambulància, l'escena del crim, els antecedents dels actors del drama i les conseqüències del fet.

Estem, doncs, dins de la vuitada del crim en ferrocarril. Totes les porteres tremolen d'emoció i s'empassen amb golosia les menges terrorífiques que són plat del dia en els periòdics. En casos així, el més pràctic seria que fessin festa els comentaristes polítics, els periodistes que no són reporters de successos i fins les llibreries. A les portes d'aquestes s'hi hauria de posar un rètol que digués: «Tancat temporalment amb motiu del crim de l'express d'Andalusia». I els diaris haurien de prescindir d'editorials, notes polítiques, descripcions meteorològiques i informació estrangera, reservant totes les planes i columnes que no siguin d'anuncis al drama esborronador que ha commogut tota la península ibèrica, i que és, avui per avui, la única cosa que interessa la gent. «La setmana entrant serà una altra setmana...

Aquell primer de Maig

Es que vulguin historiar el moviment obrer de Barcelona, hauran d'anar a raure, com a data inicial, al primer de maig de 1890. Abans, naturalment, hi havien hagut vagues, atemptats socials, publicació de periòdics, conferències, mitings, colles utopistes, formació i ruptura de la Internacional, però quan per primera volta, en moviment de classe, mostrant a la ciutat l'imponent unitat proletària, s'inicià l'acció obrera, fou en 1890, amb ocasió del primer de Maig.

Aleshores, els obrers estigueren sols. El partit republicà va rebre recelosa-ment el moviment obrer, que ja no era republicà, i des d'aquella dada, neix la impotència republicana per no haver-se incorporat als principis socialistes. El republicanisme, va preferir les essències burgeses a les obreres, i pendre un aire lliberal, de tolerant protecció a les noves idees, que no pas adversives al socialisme, animador de les noves multituds, ja que les idees republicanes no tenien prou virtut per a aconseguir el redreçament del poble.

Aquell any, es va perdre, també, la possibilitat de crear a Catalunya un partit socialista. En 1890, encara els socialistes donaren un gran interès i presidiren la manifestació, però en 1891, a l'any següent, ja havien perdut la direcció del moviment, agafat pels anarquistes. El *Brusi*, comentant els acon- teiximents del primer de Maig de 1891, confessa que en dotze mesos, havien sextuplicat els anarquistes. I és que els directores socialistes careixien d'intel·ligència, de sentit organitzador, i d'empena revolucionària. No posseïen ni un mínim de demagògia, que contrarrestés la seva infecunditat. Els anarquistes, en canvi, posseïen aleshores doctrinaris, oradors i homes il·luminats que creien estava pròxima la jornada decisiva. Els anarquistes triomfaren sobre els socialistes, i des d'aleshores, el moviment obrer barceloní, va ésser guiat per un romanticisme que no ha aconseguit mai una definitiva articulació del moviment obrer.

Hi ha una disculpa per als homes de 1890-91, i és que l'època era propícia al messianisme sentimental. París, influïa extraordinàriament, aleshores, sobre Barcelona, i París, amb els seus obrers i la seva joventut intel·lectual, era anarquista. Avui, l'anarquisme francès careix de força, i, en canvi, creixen els dos socialismes, el reformista i el comunista. Exactament ha succeït a tot arreu, a Bèlgica i a Itàlia. No parlem de Alemanya i d'Anglaterra, on el socialisme, mai fou anarquista. En quant a Rússia, mare de l'anarquisme, amb Bakounin, el profeta, i En Kropotkin, el doctrinari, el comunisme ha triomfat, inclús violentament, sobre l'anarquisme. Avui, tal volta sigui Barcelona la única ciutat on es podria celebrar el primer de Maig, amb el mateix esperit que en 1891. I no obstant, hi han símptomes de que comença la incorporació de Barcelona, al moviment general del socialisme europeu.

PARADOX

L'hora del socialisme?

Els socialistes governen avui a Suècia, a Anglaterra i a Dinamarca. La part del nord-oest d'Europa presenta en el mapa polític del vell continent una clapa vermella: és la bandera de la Internacional arborada espiritualment als edificis dels ministeris.

Però de la Segona Internacional, no la de la Tercera, que de tant vermella es torna blanca, com el ferro de la fornal. Som en el començament de l'etapa del govern socialista? L'hora del socialisme ja ha arribat?

Examinant els casos d'Anglaterra i de Dinamarca, que són els més característics, hom veu que en veritat, que arriben al poder els socialistes, però no és socialisme. És a dir, hi ha Governos socialistes que, no tenint majoria pròpia ni en el Parlament ni en cos electoral, necessiten l'auxili o al menys la benevolença dels partits burgesos, especialment els d'esquerra, de manera que només aquests poden realitzar punts del programa socialista que són comuns a les esquerres o que aquestes mirin amb simpatia o tolerància.

Més que el principi d'una etapa de govern socialista, és això d'ara el començament d'una sèrie de provatures, de l'èxit de les quals—i fins de llur fracàs en certes condicions depèn l'entrada en la veritable etapa socialista.

Per nosaltres, és evident que el període de govern socialista, en l'ample sentit del mot, ha d'anar precedit d'un període de govern d'esquerra polític-social. Aquest període s'hauria iniciat fa vint anys si la tàctica de Jean Jaurés, favorable al bloc esquerrista, és a dir, a la coalició parlamentària i ministerial dels radicals i els socialistes, no hagués estat desautoritzada per la Internacional. Qui sap si, en el cas d'haver triomfat el pensament de Jaurés, s'hauria evitat la gran guerra del món i les seves repercussions, segurament passatgeres, en sentit dretista, antidemocràtic i dictatorial!

Des de la nostra terra catalana, saludem l'adveniment al poder de les democràcies socialistes de la Gran Bretanya i de Dinamarca. D'aquest contacte amb el poder estatal, n'esperem tres coses: primera, la formació d'un fort corrent esquerrista general; segona, l'atenuació dels caïres dogmàtics i rovellats del so-

cialisme militant; tercera, l'orientació del problema obrer en un sentit de la profunda transformació del règim de la propietat i del capital.

FULMEN

LES DUES OMBRES

Era una nit d'abril tota serena:
la lluna en quart minvant, lenta avançava
per la volta del cel, tot ella plena
d'estels que, trepitjant-los, apagava.
Bufava un aire fred, que sacsejava
les branques entumides
deis pins, mig adormides,
forçant-les a que fessin xerinola,
i una sentor de romaní i de ruda
amarava tossuda
la serra desigual de Collserola.
D'enllà d'enllà, pel llom de la carena
un ombra es distingia
que, com ànima en pena,
lentament feia via
seguint alguna ruta imaginària,
sense posar esment en que venia
per la banda contrària,
altra ombra misteriosa
que també caminava silenciosa.
L'una de l'altra tan aprop passaren
que ambdues es pararen,
guitant-se fit a fit al clar de lluna:
—Clavé!—cridà de sobte la primera,
fent-se una passa enrera.
—Pi Margall!—féu llavors la segona.
I abraçant-se tot d'una
amb una joia vera,
dirigiren l'esguard a Barcelona,
que feia una patxoca de primera,
amb tanta lluminària,
dessota la carena solitària.

—No la veus, amic Pi?
—Prou que la miro,
i mirant-la només m'embadaleixo.
—Doncs, jo, en canvi, sospiro,
i de guitar-la tant, ni la coneeixo.
—Sempre seràs poeta!

—Què vols fer-hi!
Això no pot deixar-se ni amb la vida:
Quan veig que el poble meu no té senderi,
que deixa més cançons per l'avorrida
pilota del *foot-ball* i el *cine* omplena,
sento una fonda pena,
creient malaguanyada
la tasca benhaurada
que vareig realitzar per enaltir-lo,
allunyant-lo, cantant, de la vagància.
—I jo, docs, què diré? Per redimir-lo
del jou de l'ignorància,
per fer-lo fort, conscient, honrat i lliure,
quant i quant vaig escriure!
Quants discursos perduts. La vida entera
se m'escolà, seguint una quimera;
aquella *Federal* per mi somniada
que una volta nascuda
com una flor morí de correguda,
malmesa i corceçada.
—La nostra tasca no ha sigut compresa.
—Prou ho serà algun dia.
—Barcelona cometa
no vol tindre un borrar de poesia!
—El món evolucionà.
La idea un jorn llençada
s'alçarà de la terra on és colgada,
com s'alça Barcelona,
cada volta més rica i més matrona!
—Veig amb sorpresa, Pi, ton optimisme.
—La idea és immortal i fa sa ruta.
El meu *Federalisme*
que tant soroll dugué, sense disputa
triomfarà tard o d'hora.
—Doncs, i ma trilogia salvadora,
Virtut, Progrés, Amor, que jo ensenyava
al brau jovent que mes cançons cantava?
—També, també algun dia
reixirà triomfant la trilogia!
—Veig que tens esperança
en el deixondiment del nostre poble.
—Tinc plena confiança
en el triomf de tot lo pur i noble.
No veus com celebra avui el centenari
del nostre naixement?

—Ni vull pensar-hi.
Tot ha sigut sospés! cosa més trista!
—Bah! sigues optimista,
si una generació viu aturada
un altra s'alça amb nou esplet de vida!

Les ombres dels grans homes s'abraçaren
estretament; tot d'una
el seu camí cercaren,
i prompte s'allunyaren
a la llum tremolosa de la lluna,
en tant la gran tabola
de la nocturna orgia
de la ciutat comtal, repercutia
al boscos seculars de Collserola.

FLOK

El primer barret de palla

—Que perquè el compro tant aviat? Perquè després me'l menjaré!

Ètica i estètica del crim

Diguem, primer que altra cosa, que aquest crim de l'express d'Andalusia, en els detalls del qual el públic es delecta morbosament, és de lo més reprobable en matèria de crims. Però no ho és sempre de reprobable el crim? Estèticament considerat, no.

El crim té una ètica i una estètica que li donen caràcter i categoria, que el fan distingit o plebeu. Però sobretot té una estètica. Tomàs de Quincey escrigué un llibre, curiosíssim i d'un graciós interès, amb aquest títol: *L'assassinat considerat com una de les belles arts*. No és una broma aquest llibre, sinó tot lo contrari. No era un snob Tomàs de Quincey, sinó un home que visqué en un constant turment moral i material. En *Els paradisos artificials*, Carles Baudelaire dona una notícia molt exacta de qui era l'autor de les *Memòries d'un fumador d'opi*, que és també l'autor de *L'assassinat considerat com una de les belles arts*.

Un crim pot ésser perfectament reprovable segons el punt de vista del codi i altament estètic segons el criteri d'un artista. El crim de Macbeth és antiestètic perquè és brut, perquè és repugnant. L'assassí diu, després d'haver mort al rei, que dormia: «Quanta sang! Mai m'hauria cregut que el cos d'un vell tingué tanta sang». Aquesta sang és lo que fa odiós i repugnant el crim. En canvi, sense apartar-nos de Shakespeare, el crim de Hamlet és perfectament estètic, perquè és net, diàfan, i perquè el guia un anhel ètic que no guiava a Macbeth. En Hamlet hi ha un afany de justícia, un odi a l'adulteri fosc i brut. En Macbeth hi ha tan sols un innoble atany de poder, de riquesa.

El crim passional pot ésser estètic, pot tenir la bellesa de la passió, que és com una flama, la sang redimida al vessar-se pel gest que l'amor ha encès. Per això és que sempre el crim passional, que és el crim per amor, desperta en tothom un sentiment de perdó, de pietat. No és pel crim en si, sinó per l'estètica.

El crim aquest de l'express d'Andalusia

té un to literari, d'una literatura morbosament desviada vers la delinqüescència. Literatura francament inferior, escrita per quatre pobres senyors d'ànima de portera i per a les porteres. L'ambient del crim de l'express d'Andalusia és un crim que no ens pot interessar més que per a condemnar-lo com a antiestètic. És un crim jugat entre croupiers, taverners, valents d'ofici, concurrents idiotes al cabaret. Un crim en el que intervenen la morfina, la cocaïna, l'alcohol, el contrabandol, la prostitució, les aberracions sexuals, el mesquí afany de diner... És un crim abominable i d'un gust depravat.

Es clar que aquest crim és el més característic de la nostra època. És clar que és el crim més propi d'un país civilitzat. És deu al vici dominant en les grans metròpolis i a l'excés de diner circulant. Perquè aquesta carestia de la vida de que tant es parla, la noten les classes mitges i miserables, però no les classes altes. Consultant les estadístiques s'adverteix que la contribució a la criminalitat de les nacions més adelantades, és a dir: més civilitzades, la donen crims com aquest de l'express d'Andalusia que avui ens ocupa. Reprovable com a fets jurídics en si, són el més clar índex del progrés d'un país.

Però cal desfer aquest erro. Un crim no és civilitzat sinó és estètic.

LLUÍS CAPDEVILA

TEMES SOCIALS

Les vuit hores

Hi ha estones molt llargues en que hom arriba a sospitar que la racionalitat va desapareixent de les altes esferes polítiques d'Europa. La última guerra ha empobrit de cos i d'ànima als pobles que l'han feta i fins als altres, en tal manera que ni amb ciència, ni amb treball ni amb diners hi haurà possibilitat de liquidar-la abans de molt temps.

Hi hagué quatre fabulosos anys de

guerra i n'hem passat ja sis de pau apocalíptica, sense pau, sense diners i amb molta fam... I comencem de preparar-nos per a noves guerres. La veritat és que Déu s'hi ha lluit fent aquest món, que com diu Voltaire, haurem de deixar tan ximple com l'hem trobat.

Ara, durant la guerra i molt abans, és dir, sempre, hi ha hagut al món homes que treballen més del que els pertoca, d'altres que no fan cap feina útil i d'altres, encara, que serveixen per estorbàr i enred r-ho tot. Podríem dir que en l'excursió que tots fem cap a l'altre món passant per aquesta vida, hi ha viatgers de tercera classe, de segona i de *sleeping*.

Els homes que treballen massa han aconseguit ara, més per força que de grat, treballar menys: vuit hores al dia... I tot seguit els homes de segona classe i els de *sleeping* troben que vuit hores de treball... pels altres, és massa poc; i que per a pagar els plats trencats de la guerra cal que el pròxim—el que no n'ha trencat cap—treballi més hores cada dia.

Es com si diguéssim que els homes de la classe de luxe demanen que els viatgers de tercera els paguin el bitllet i a més a més que posin el tren en marxa... Està clar que així es corre el perill de que el tren descarrili...

**

Que per a abaratir l'existència és natural que es treballi més, ho sabem de memòria. Ço que no sembla tan natural és que sien sempre els mateixos els que treballin i també els mateixos sempre els que s'ho mirin i s'enduguin els guanys.

Aquesta teoria de fer treballar als altres més de vuit hores diàries, la sostenen en primer lloc els que no en treballen cap, i sembla que fa camí a Alemanya i que a Itàlia la predica En Mussolini amb una fe enternidora.

Però passa que els que tota la vida han treballat a raó de deu, dotze i fins catorze hores diàries per un jornal de fam, ara que en treballen vuit no en volen treballar més. I fan santament...

Resulta, doncs, que no hi ha manera d'entendre'ns! No fóra més raonable que

en això de treballar hi poséssim tots el pit, i aleshores ens tocaria a menys de vuit hores cada u? I si per cas no es vol generalitzar tant com això, podríem fer una excepció a favor dels polítics, els quals quedarien lliures, inclús, de plegar del tot.

Si així i tot no arribem a entendre'ns, deixem que el tren descarrili i... ja es veurà qui és el que el torna a posar en marxa...

GLICINI

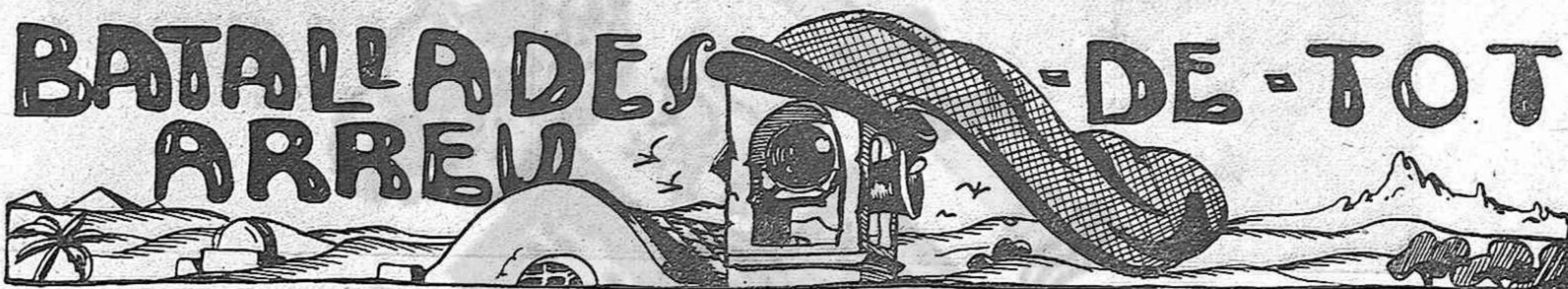
Literatura amb sexe

Des de fa algun temps s'accentua un moviment editorial orientat cap a les publicacions «blanques». Aquest qualificatiu cromàtic és sinònim d'insubstancialitat i cursileria.

El fenomen no es produeix solament a Espanya, sinó també en altres pobles que com França posseeixen una literatura viva i humana. Les Biblioteques on apareixen aquestes lectures, ostenten denominacions tan respectables com «Femina», «Familia», «El Hogar», «Col·lecció Mamá», «La meua filla», etc., i l'antiga fórmula «amb llicència de l'ordinari» hi és substituïda per aquesta altra menys solemne i privativa, però més suggerent i cortisana: «per a posar en totes les mans». Està clar que al dir totes les mans no volen dir les meves ni les teves, amic lector.

Aquestes novel·les, són llegides i gustades per un gros públic enamorat de la vida senzilla i de les clàssiques virtuts casolanes. Les dones, naturalment, són les que més s'hi delecten perquè aquest llegir no amoïna gaire i perquè saben que als últims fulls de l'obra tot s'acaba feliçment pel bon voler de Déu.

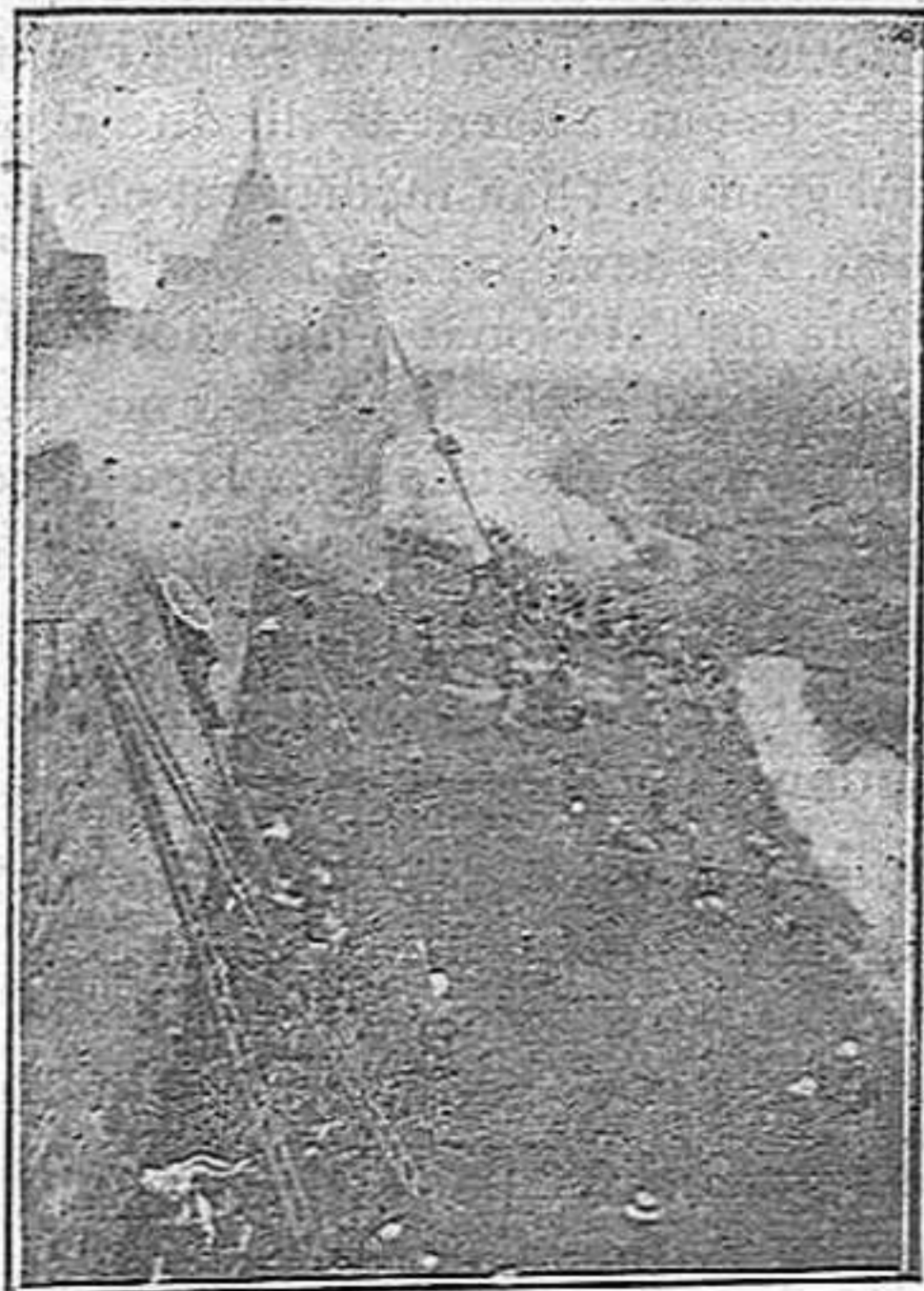
El mèrit d'aquestes novel·les està en no dir res, en no suggerir cap idea. Són novel·les optimistes que podria firmar el Dr. Pangloss, si l'ir-lustre personatge voltairià hagués sigut mai capaç d'escriure una tonteria.

LA RESSURRECCIÓ DE L'EDAD MITJA

Carcassona és una ciutat quieta, tranquil·la, silenciosa, reposada. Els seus carrers són tortuosos, ombrius, les seves places, amb porxos, semblen decoracions de teatre. És una ciutat, Carcassona, per a jugar-hi una comèdia de les dites «de capa i espasa».

Té un castell famós. Famós i bellíssim, que també sembla de teatre, que també té qualitat es-

Una tentativa d'assalt

cenogràfica. Malgrat aquest castell—que ha vist guerres i turments i tota mena de desgràcies—la població de Carcassona té un amable to de bonhomia i la constitueixen tranquils comerciants i senzills burgesos, que són, naturalment, enemics de l'epopeia i de l'art bèl·lica.

Imagineu-se, doncs, el seu astorament, al veure arribar un matí una grossa tropa de gents d'armes al davant del castell. Però no gents d'armes de les que es veuen avui dia—que això ja no seria tan estrany—sinó de les que es veien a finals de l'edat mitjana.

Aquesta tropa la constituïen uns quants cents d'infants, armats amb piques, arcabuzos i bombardes, uns quants cents de genets arbolant llances magnífiques i enormes i cabalcant arrogants corcers.

La població de petits burgesos i comerciants de Carcassona, que estranyadíssima, s'havia apropiat a les muralles, al veure que es tancaven les portes de la fortalesa, i que la tropa extraordinària apuntava les bombardes a la ciutat, ha fugit esmaperduda a amagar-se al fons de les seves botigues profundes.

I la tropa ha començat a formar-se en ordre de batalla, i a cridar, i a disparar les bombardes. I els soldats han començat a escalar les muralles del castell. I l'aire s'ha omplert de pólvora i de de tonacions horribles.

Les pobres gents de Carcassona pensaven, mortes d'espant: Però què és això? Què significa? Per què ens sitien? Per què van vestits d'una manera estranya els sitiadors?

I és que es tractava d'impressionar les escenes d'un film, qual acció es desenrotlla a l'etat mitjana.

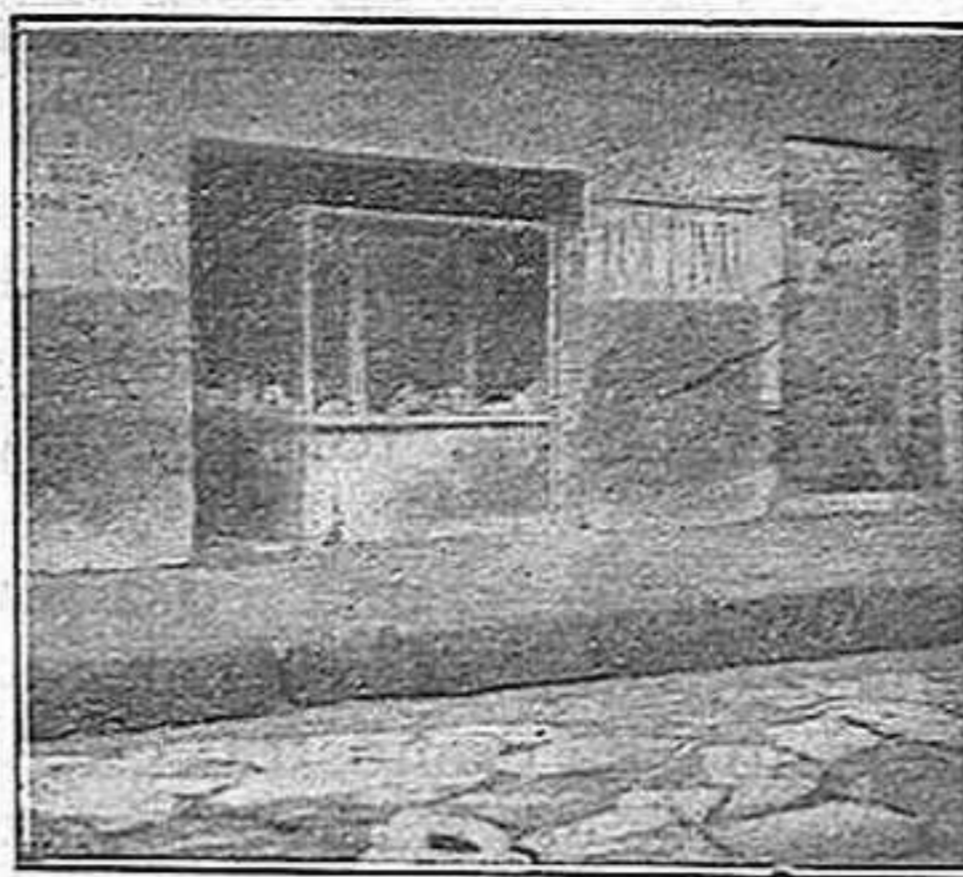
POMPEIA

I

No ens referim al perfum—extracte i aigua de toallé—d'aquest mateix nom, que la casa Fiver, de París, posà en moda quinze anys enrera i que ara tan sols usen les dones d'infima condició.

Ens referim a la ciutat soterrada pel Vesubi

fa un picó—que en català deu volguer dir bec—d'anys. Tots vosaltres haureu llegit algunes novel·les d'ambient més o menys romà, i qui diu romà diu pompeïà, ja que tots els pobles de co-

Thermopolum o bar públic

mençaments del cristianisme s'assemblaven, sinó en l'ànima—que cada u té la seva—en les costums i en el traje Poseu a un home un túnica curt fins a genolls i ramejat amb una greca, cobriu-lo amb una toga patricia o *peplum*, calceu-li unes sandàlies, i serà un ciutadà de Roma—que llavors es donaven el títol de «ciutadans del món»—o un ciutadà d'Atenes, o un ciutadà de Tarraco o de qualsevol altra factoria. Un home, sinó és un barbre del nord d'Europa, és igual a qualsevol altre home de qualsevol altra província. De manera que és igual haver llegit a Sienkiewicz que a Bulwer Lytton.

II

Ara s'estan fent excavacions per a reconstruir la ciutat de Pompeia. Del resultat d'aquestes excavacions en publiquem aquestes dues fotografies: en l'una s'hi veuen vuit cadàvers trobats

l'any 1914 en el pati del Cryptopòrtic. Fogien del daltabaix quan els atrapà la pluja de cendra encesa del Vesubi i els enterrà. En l'altra es veu una taverna o Thermopolum, en el que s'hi ha trobat una gerra amb aigua, de quan el melastre milenari.

No sabem quina de les dues fotografies és més espantosa i dona una més forta sensació d'horror.

Es a dir, si que ho sabem: la de la taverna. En l'altra, malgrat les ossament dels soterrats sota el foc, hi ha quelcom de normal, de lògic, de natural. Després del crani de Yorik, que serví a Hamlet per a recitar el seu meravellós monòleg, el crani ha perdut tot el seu prestigi esgarrifós. Ja ens hem familiaritzat amb ell, ja li hem perdut la por. El crani és un os tan poc interessant com el coxis, per exemple.

Però penseu en aquesta taverna i en la seva tragèdia. Estaria situada en una via qualsevol de Pompeia. Durant les hores de sol, sota el blau cel d'Itàlia, oferiria un fresc i amable refugi als passants. En el seu interior hi haurien unes gerres de terra cuita plenes d'aigua perfumada amb verbe-

Vuit cadàvers descoberts en 1914 en el pati del Cryptopòrtic

na, llorer i menta i ensucrades amb taronges, figues, mel d'abelles i magranes. Uns joves beurien i discutien de guerres, d'assumptes del Senat, de sports, de dones i de comèdies. I, de sobte, el foc del Vesubi acabaria amb tot aquell petit món, ple de desitjos, d'esperances, d'anhels inconseguits, d'amors en flor.

Aquesta cega brutalitat del destí és terrible i fa creure en la certesa d'aquella afirmació de Lucreci, quan deia que si els déus existeixen, com asseguren alguns, no es preocupen de les nostres humanes misèries.

EL CRIM DE L'EXPRES D'ANDALUSIA

1. Honoré Sánchez Molina, considerat com un dels assassins.—2. El xòfer Pedrero, qual automòbil utilitzaren els criminals.—3. El croupier Antoni Teruel, considerat també com assassí, i que es suicidà.—4. Carme Aizenza, muller del Teruel, i que ha ajudat al esclariment del crim.—5. Josep Sánchez Navarrete, el principal personatge d'aquesta tragèdia.—6. Antoni Teruel, mort.—7. Francesc de D. Piqueras, altre dels assassins.—8. Maletí, gorra i monedes, trobats al domicili del Teruel.—9. Josep Donday, còmplice dels malfactors.

Què cosa es proposen els editors posant en mans de tothom aquests engendres de la literatura «neutres»? Moralitzar?... La vida no és moral ni immoral i no hi ha més que una manera d'escriure novel·les, que és la d'escriure ço que la vida dicta o inspira.

Els autors d'aquesta mena d'obres i els editors que les publiquen, afalaguen a la dona per tal de que les compri... I a fe que no es podria inventar res més anti-feminista que això... Literatura per a us exclusiu de les dones? Quina immortalitat!

I quina obstinació més nècia aquesta de separar els homes de les dones com es fa en els funerals i en els chors de teatre!

Moralment una dona i un home són dos sers sense una distinció essencial. I el temps i la vida i la mort i tot el que hi ha dintre interessa i afecta igualment a un sexe i a l'altre. Els qui són creients haurien de creure que restar força i representació a la dona, és restar prestigi a la divinitat. I tots plegats haurem d'acabar per entendre algun dia que la

vida fóra més bella i més completa i més armònica si l'anéssim creant a cada moment els homes i les dones en un afany solidari i inefable de fortitud i perfecció.

L'Art ha d'ésser una cosa humana, molt humana, com més humana millor, i les dones, no s'ha demostrat encara que deixin de pertànyer a la Humanitat.

I un home i una dona, seran millors en tots sentits, com més coneguïn la vida amb tots els seus dolors i les seves alegries, com més sentin la febrà dels seus ideals...

G.

REPICS

El gran Melquíades Álvarez es disposa a pronunciar un discurs per a donar a conèixer els seus punts de vista respecte a la situació política que té de venir en acabar-se l'actual.

Ai, pobre don Melquíades! sempre que ha volgut situar-se, ha anat per terra.

Que no s'hi preocupi amb el que vindrà.

Si sale con barba, será San Antonio, y sino la Purísima Concepción.

Voleu una filosofia més castiça?

Ha tornat del seu viatge a Suïssa l'Antós Sala, gras i fresc com un mató de monja.

Es veu que els aires federals que bufen a la petita República li han anat bé.

Que se'n recordi.

Els arbres de la Rambla de les Flors han deixat amb un pam de nas als partidaris de convertir-la en boulevard, amb l'excusa de que s'haurien mort de resultes de les obres del Metro.

—Morts nosaltres?—han dit els formosos plàntans—no pas per ara! I s'han cobert d'una pomposa fullerada verda per a donar un mentís als seus enemics encoberts.

Heu's aquí uns barcelonins que prenen part en plebiscit obert per l'Ajuntament, i voten perquè les Rambles mai deixin de ésser-ho.

I que el seu vot en farà molt de pes.

Llegim en un diari italià: «Doscents mil nobles no podien ostentar més llurs títols.» Quina desgràcia, mare de Déu! El Sant Crist gros ens valgui, quina injustícia! I que en portarà de mals aquesta decisió!

Els republicans de Pèrsia estan de pega. Estan dominats i vençuts pels monàrquics que esperen d'un moment a l'altre al Shà, aquest Shà que es

passa més temps en els music-halls d'Europa que no pas en el seu palau de Téheran, com és la seva obligació, fent justícia i veulant pel benestar del poble que el paga.

Amb motiu del centenari d'En Pi i Margall, En Lerroux ha tingut la barra de dir que el programa polític del gran Pi, l'han incorporat ells, els xinos, en essència, a la seva partida.

També ha dit l'aficionat a dictador (a) Lerroux: «La ejemplaridad de Pi y Margall no debe apartarse de nuestro pensamiento.» Deu ésser per a posar-la en ridícul!

La festa del Primer de Maig, ha sigut celebrada per tots els obrers sense que hagi donat lloc a cap incident.

L'Hindenburg està malalt. L'Hindenburg era el braç dret de Guillem II i l'invasor odiós de la França.

Per nosaltres ja es pot morir tranquil.

Un dels processats en aquest crim repugnant de l'expres d'Andalusia, havia sigut candidat maurista.

Si que, amigo, don Antonio, tenia bona gent per a salvar a Espanya.

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA MILITAR

Impremta La Campana i L'Esquella, Oim. 8.-Barcelon.